

LEKCJE ARCHIWALNE w AGAD

(konspekt nr 9)

Temat lekcji: **Księstwo Warszawskie w świetle konstytucji z 1807 r. i innych źródeł prawa**

Prowadzący: mgr Małgorzata Osiecka

Miejsce: Archiwum Główne Akt Dawnych, Warszawa ul. Długa 7

Czas: 45 min.

Metoda: Wykład z prezentacją

Cel: poznanie sposobu czerpania wiedzy na temat wydarzeń historycznych w oparciu o źródła archiwalne

Wprowadzenie:

1. Krótki rys historyczny Księstwa Warszawskiego.

Lekcja właściwa:

1. Omówienie zachowanych dokumentów związanych z problematyką Księstwa Warszawskiego, znajdujących się w zasobie Archiwum Głównego Akt Dawnych:
  - a) dokumenty władz ustawodawczych (konstytucja 1807 r., postanowienia króla Fryderyka Augusta, cesarza Napoleona, sejmu Księstwa Warszawskiego);
  - b) dokumenty władzy wykonawczej (Rada Ministrów Księstwa Warszawskiego, Rada Stanu Księstwa Warszawskiego);
  - c) dokumenty dotyczące nauki, kultury, oświaty (urządzenie szkół, Teatr Narodowy, Zamek Królewski, Towarzystwo Królewskie Warszawskie Przyjaciół Nauk, Archiwum Ogólne Krajowe, prasa);
  - d) dokumenty dotyczące wojska (doniesienia z pól bitewnych 1809 r., protokół odznaczonych Krzyżem Wojskowym Virtuti Militari);
  - e) Rok 1812 (akt Konfederacji Generalnej, uniwersał zwołujący Konfederację);
  - f) omówienie innych dokumentów z czasów Księstwa Warszawskiego nie związanych z kancelarią urzędową (m.in. dokumenty rodzin i osób prywatnych; kartografia).
2. Pokaz dokumentów archiwalnych.

Zakończenie:

1. Podsumowanie.
2. Odpowiedzi na pytania uczestników lekcji.

Wybrana literatura przedmiotu:

Gembarzewski B., *Wojsko polskie 1807-1814. Księstwo Warszawskie*, Warszawa 2003 (reprint).

Grochulska B., *Księstwo Warszawskie*, Warszawa 1991 (wyd. popr. i rozszerz.).

Kallas M., *Konstytucja Księstwa Warszawskiego. Jej powstanie, systematyka i główne instytucje w związku z normami szczegółowymi i praktyką*, Toruń 1970.

Karpińska M., *Senatorowie, posłowie i deputowani Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego*, Warszawa 2002;

Rostworowski M., *Rada Ministrów i Rada Stanu Księstwa Warszawskiego. Przyczynek do dziejów ich organizacji*, Kraków 1911.

Przykładowe dokumenty:

Teatr Narodowy. Plakat teatralny, dotyczący wystawienia sztuki „Krakowiacy i górale” w związku z uroczystościami na cześć cesarza Napoleona i jego żony Józefiny, 1806 r.

Aujourd'hui MARDI 4 Décembre 1806.
POUR CELEBRER L'ANNIVERSAIRE DU COURONNEMENT
DE SA MAJESTÉ L'EMPEREUR DES FRANÇAIS ET ROI D'ITALIE
NAPOLÉON LE GRAND
Les Théâtres Français & Polonais réunis donneront les Représentations suivantes:
Les Artistes Polonois donneront une Représentation
DES HABITANS DE KAMKATAL.
Opéra en 1 Acte, Musique de M. Elmer.
Les Artistes Français donneront ensuite une Représentation
DES DEUX SAVOYARDS.
Opéra en 1 Acte, Musique de M. Dalayrac.
LE SPECTACLE FINIRA PAR
LES MOISSONNEURS.
Ballet de la composition de M. Szymanowski.
LE THEATRE SERA ILLUMINE.
Ce Spectacle sera donné *Gratuit*, pour tous ceux qui voudront le voir.
ON COMMENCERA à 7 heures.
Toutes les Loges seront distribuées parmi les Dames, par des Personnes destinées à cet objet.
Toutes les autres places peuvent être prises sans Billet.
Le Parterre est destiné pour le Militaire Français.
La Public Polonois prendra les autres places, et il y aura des Personnes à chaque entrée pour le placer.

Daś we WTOREK, to jest dnia 4 GRUDNIA 1806
NA OBCHOD ROCZNICY KORONACJI
WIELKIEGO NAPOLEONA
CESARZA FRANCUZOW I KROLA WLOSKIEGO
POLACZONE TEATRA FRANCUSKIE I POLSKIE
przy wielkiej Symfonii i Illuminacji całego Teatru, dadzą Repräsentacye Sztuk następujących
Artyści Polacy grać będą OPERE w 1 Akcie, z Muzyką Pana Elmera, pod tytułem:
MIESZKANCY WYSPI KAMKATAL.
Artyści Francuzcy dadzą po nocy OPERE w 1 Akcie, z Muzyką Pana Dalayrac, pod tytułem:
DWY SABAUDCZYKOWIE.
Zakończy Spektakl, BALET kompozycji J. Pana Szymanowskiego:
ZNIWIARZE.
Spektakl ten dany będzie gratis, dla wszystkich widzów go pragnących.
ZACZNE SIĘ o SAMY GODZINIE 7.
Lote wszystkie rozdane będą pomiędzy Damy przez wyznaczone na to Osoby.
Na wszystkie inne Mieysca bez biletów wchodzić się będzie.
Parter cały jest przeznaczony dla Wojska Francuzkiego jako gości, których Prześwietna Publiczność fetować
pragnie.
Inne Mieysca szymie Publiczność Narodowa, a Osoby wyznaczone do wszystkich wyzycielów umieszczają się będą.

Wojna 1809 r. – obrona Sandomierza, 15 VI 1809 r.

